

jihomoravský kraj

Podmínky 15. ročníku Malířské soutěže pro děti a mládež

Jihomoravský kraj v zájmu podpory regionálního citění a povědomí mladé generace o historii a přírodě pro školní rok 2025/2026 vyhlašuje 15. ročník Malířské soutěže pro děti a mládež Čarovné barvy země

Cílem soutěže je podpořit tvůrčí potenciál žáků a studentů a rozvíjet jejich výtvarnou (především malířskou) tvořivost v úzké spojitosti s prostředím, v němž žijí. Soutěž je pokračováním projektu „Malujeme barvami země“, který byl v česko-rakouské spolupráci uspořádán v letech 2009/2010 a 2010/2011. Těchto ročníků se zúčastnilo celkem 600 žáků a studentů 30 základních a středních škol. Na projekt navázala od školního roku 2011/2012 soutěž pojmenovaná Čarovné barvy země.

Předmět soutěže:

Předmětem soutěže jsou **kolektivní malířská díla** dětí a mládeže vytvořená přírodními jílly a z přírodních materiálů bez použití syntetických a jiných umělých barev a pojidel.

Přihlásit se mohou děti, žáci a studenti ve věku do 19 let (do 30 let v případě V. kategorie) nejen z České republiky, ale i z příhraničních částí zahraničních sousedů (Slovensko, Rakousko). V rámci soutěže proběhnou semináře a školení pro žáky i pedagogy k práci se speciálními výtvarnými technikami malby přírodními jílly a k pravidlům a specifikaci soutěže.

Organizace soutěže:

Vyhlašovatelem soutěže je Jihomoravský kraj (dále jen „vyhlašovatel“). Soutěž odborně a organizačně zajišťuje Masarykovo muzeum v Hodoníně, příspěvková organizace prostřednictvím své pobočky Slovanského hradiště v Mikulčicích, národní kulturní památky (dále jen „organizátor“). Na soutěži se mohou podílet další spolupřadatelé.

Účastník soutěže:

Účastníkem soutěže mohou být autorské kolektivy nejméně tří, nejvýše však pěti žáků odpovídajících věkem dané kategorii, reprezentující pod vedením svého pedagoga mateřskou, základní nebo střední školu, případně základní uměleckou, speciální či praktickou školu, centrum rehabilitace apod. Organizátor může udělit výjimku v počtu členů jednotlivých kolektivů zejména u V. věkové kategorie, která je určena žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Mateřskou, základní či střední školu může reprezentovat za V. kategorii také skupina žáků začleněných do klasické školy na základě inkluze.

Věkové kategorie soutěže a témata

Pro témata 15. ročníku jsme se inspirovali vznikem Chráněné krajinné oblasti Soutok (dále jen „Soutok“), vyhlášené k 1. červenci 2025. Jádrem CHKO tvoří stékání řeky Moravy a Dyje a další cenné biotopy na dolním toku těchto řek. Území Slovanského hradiště v Mikulčicích je jakousi vstupní branou do jedné větve tohoto chráněného celku, je tedy nasnadě s tímto tématem letos pracovat.

I kategorie (4 až 6 let)

téma: Stromový dům

II kategorie (7 až 11 let)

téma: Duby solitéry na louce

III kategorie (12 až 15 let)

téma: Voda v lužním lese a mokřadech

IV kategorie (16 až 19 let)

téma: Hrúdy – fenomén Soutoku

V kategorie (6 až 30 let, žáci se speciálními vzdělávacími potřebami)

téma: Rostliny a zvířata Soutoku

V případě žádosti pedagoga je možné zúčastnit se vyšší věkové kategorie, než odpovídá věku soutěžících.

Anotace témat kategorií

I. kategorie – Stromový dům

Stromy nejsou jen rostliny – jsou to domovy! V dutinách, pod kůrou, mezi větvemi nebo v kořenech bydlí různí živočichové. Sovy, veverky, brouci, netopýři nebo třeba mravenci – každý má svůj kout. Představ si veliký starý strom jako dům plný pokojíčků. Kdo v něm bydlí? Co tam zvířátka dělají?

Děti vytvoří obrázek stromového domu pro zvířátka, kde každý obyvatel má své místo.

II. kategorie – Duby solitéry na louce

Na loukách Soutoku stojí staré duby jako samotáři – mohutní, rozvětvení, plní života. Ale i když některé větve uschnou nebo strom pomalu odumírá, jeho význam nekončí. I mrtvé dřevo může být velmi živé. V odumřelém materiálu nachází domov brouci, houby, ptáci i mech. Dub se tak stává sídlištěm života, i když už sám neroste.

Děti vytvoří obraz, který ukáže krásu těchto stromů – živých i mrtvých – a jejich roli v přírodě.

III. kategorie – Voda v lužním lese a mokřadech

Voda v lužním lese není jen tůň nebo potok – je to živý svět, který se mění s ročními obdobími i s každou záplavou. V mokřadech Soutoku najdeme živočichy, kteří jsou na vodě přímo závislí. V tůních se prohánějí čolci velcí, skokan skřehotavý nebo vodní brouci. Na hladině kladou vajíčka vážky, v rákosí hnízdí chřástal vodní nebo rákosník obecný. V korunách stromů nad vodou se ozývá ledňáček říční, který loví rybky. A pod hladinou se skrývá kapr, štika nebo slunka.

Žáci mají za úkol vytvořit obraz, který zachytí bohatství života kolem vody – mohou se zaměřit na konkrétní živočichy, na proměny vody, nebo na atmosféru lužního lesa plného zvuků, barev a pohybu.

IV. kategorie – Hruby – fenomén Soutoku

Hruby jsou písčité vyvýšeniny v krajině Soutoku – ostrůvky sucha uprostřed vlhké říční nivy. Vypadají nenápadně, ale skrývají vzácný svět, který jinde nenajdeme. Na jejich povrchu rostou suchomilné rostliny, jako je kostřava, mateřídouška nebo rozchodník, a žijí zde živočichové, kteří milují teplo a sucho.

Na hrúdách se můžeme setkat se stepními druhy hmyzu, například s stepníkem moravským – pavoukem, který je symbolem divoké přírody. Žije tu také kobyłka písečná, brouci z čeledi střevlíkovitých, ploskoroh pestrý nebo modrásek vikvicový. Hrúdy jsou také útočištěm pro ještěrky obecné a užovky hladké, které se vyhřívají na slunci.

Žáci tvoří obraz, který zachytí kontrast mezi suchem a vodním životem, mezi nenápadností a vzácností. Mohou se zaměřit na strukturu hrúdy, její obyvatele, nebo na její roli jako ostrova biodiverzity v krajině.

V. kategorie – Rostliny a zvířata Soutoku

Chráněná krajinná oblast Soutok je jedinečné místo, kde se setkává voda, les, louky i sušší písčité „hrúdy“. Tato krajina je domovem mnoha druhů rostlin a živočichů, z nichž některé jsou velmi vzácné nebo chráněné. V korunách starých dubů hnízdí čáp černý a orel královský, v tůních se skrývá čolek dunajský a skokan skřehotavý. Na slunných místech se vyhřívá ještěrka obecná a užovka hladká. V mokřadech loví ryby ledňáček říční, zatímco v trávě poletují motýli jako modrásek vikvicový. Mezi brouky tu najdeme i vzácného roháče obecného nebo tesaříka alpského. Rostliny Soutoku jsou stejně pestré – na vlhkých místech roste rákos, vrby a topoly, zatímco na sušších hrúdách najdeme mateřídoušku, rozchodník nebo kostřavu. Každá rostlina i zvíře má v krajině své místo a význam.

Mladí malíři vytvoří obrázek, který ukáže krásu přírody Soutoku – mohou si vybrat jednoho živočicha nebo rostlinu, nebo nakreslit celé místo, kde společně žijí. Fantazii se meze nekladou – mohou použít barvy, tvary, koláže nebo cokoliv, co je baví.

Harmonogram soutěže:

1. **do 19. 12. 2025** - vyhlášení 15. ročníku soutěže Jihomoravským krajem.
2. **do 30. 1. 2026** – poskytování telefonických a emailových konzultací k soutěži, účasti v ní a jejích podmínkách a pravidlech pracovníkem organizátora soutěže.
3. **do 31. 1. 2026** – termín pro odeslání závazných přihlášek škol do soutěže.
4. **od vyhlášení do 13. 3. 2026** - uspořádání odborných seminářů pro pedagogy vedených pracovníkem organizátora soutěže ve spolupráci s přizvanými lektory a organizace besed za možné účasti člena odborné poroty. Tématem besed a náplní seminářů je propagace soutěže, práce s výtvarnými prostředky a typickými technikami nebo vlastivědné téma specifické pro danou soutěžní kategorii. Semináře se mohou opakovaně zúčastnit také ti pedagogové, kteří již mají se soutěží zkušenosti a semináře se už v minulosti účastnili.
5. **do 19. 4. 2026** - termín pro vyplnění a odeslání elektronického formuláře anotací k jednotlivým soutěžním dílům. Formulář bude zveřejněn na internetových stránkách organizátora www.masaryk.info. Tímto aktem soutěžící instituce přihlašují jednotlivé obrazy a jejich autory .
6. **do 3. 5. 2026** - termín odevzdání soutěžních děl formou svozu (organizaci svozu zajistí organizátor soutěže).
7. **do 30. 5. 2026** - hodnocení děl porotou.
8. **dne 11. 6. 2026** - vyhlášení výsledků v areálu Slovanského hradiště v Mikulčicích.

Přihlášení do soutěže:

Závaznou přihlášku k účasti v soutěži podává za autorský tým pedagog prostřednictvím školy do **31. 1. 2026** organizátorovi soutěže. Přihlásit se je možné pouze elektronicky, formulář přihlášky bude zveřejněn na webových stránkách organizátora soutěže www.masaryk.info/slovanske-hradiste-mikulcice/. Přihlášky budou obratem potvrzeny a číslovány podle data přijetí. Maximální počet přihlášených škol do všech kategorií je 38. Organizátor si vyhrazuje právo určit maximální počet prací v jednotlivých kategoriích Celkový maximální počet prací je z kapacitních a organizačních důvodů 120 V případě naplnění kapacity soutěže si organizátor vyhrazuje právo ukončit sběr přihlášek dříve a tuto skutečnost zveřejní na internetových stránkách www.masaryk.info/slovanske-hradiste-mikulcice/.

V případě účasti pouze dvou škol v dané kategorii je organizátor oprávněn hodnocení kategorie zrušit.

Odborná příprava a materiální podpora:

Organizátor soutěže uspořádá pro pedagogy a žáky odborné školení ve výtvarných technikách práce s barevnými jíly.

Organizátor soutěže poskytne na základě přihlášky škole (pedagogovi) zdarma přiměřené množství jílovitých barev v 8 odstínech (bílá, žlutá, oranžová, modrá, zelená, šedočerná, červená a hnědá) v balíčcích o hmotnosti 500 g.

Organizátor soutěže zajistí svoz obrazů, stanoví termín a dohodne místa převzetí obrazů, jejich shromáždění, či uložení v termínu do **3. 5. 2026**. Harmonogram v předstihu oznámí soutěžním kolektivům budoucích půjčitelů. Pracovníci organizátora (vypůjčitele) připraví předávací protokoly a smlouvy o roční výpůjčce děl. Odpovědný pedagog každé dílo opatří popiskem, který je totožný s elektronicky vyplněným formulářem již zasláným organizátorům soutěže. Vzdálenější soutěžící mohou být vyzváni po vzájemné dohodě k doručení děl na adresu vypůjčitele (Slovanské hradiště v Mikulčicích, 696 19 Mikulčice 738 – Valy) na vlastní náklady.

Organizátor soutěže umožní půjčiteli v období duben-srpen 2027 vyzvednutí obrazů na Slovanském hradišti v Mikulčicích dle Zásad spolupráce vztahujících se ke Smlouvě o bezplatné výpůjčce SHM-x/2026. Školám, které přivezou nebo si vyzvednou obrazy na Slovanském hradišti v Mikulčicích, organizátor umožní volný vstup do expozic a areálu hradiště pro soutěžící z dané školy.

Rozsah, charakter a adjustace soutěžních malířských děl:

- a jedna škola může přihlásit do jedné kategorie maximálně tři soutěžní díla,
- b díla musí být malována na plátno na pevném rámu nebo na podobný podklad min. velikosti 30x30 cm a max. velikosti 100x70 cm,
- c díla (**malba jíly**) mohou být doplněna různými přírodninami (hlína, kamínky, semena, květy apod.), jejichž fixace na podkladu musí být pevná a nesmí být provedena průmyslovými lepidly; organizátor soutěže nenese zodpovědnost za drobná poškození obrazů odpadnutím nedostatečně připevněných přírodnin,
- d hotová díla musí mít pevný rám či jinou konstrukci opatřenou háčky či ozubenými úchytkami, nejméně dvěma (podle velikosti a hmotnosti obrazu), umožňujícími instalaci prací na výstavách aj. prezentacích,

e do soutěže předaná díla musí být ze zadní strany opatřena popiskem s anotací díla.

Při nesplnění některé z těchto podmínek si organizátor vyhrazuje právo odmítnout převzetí či zařazení díla do soutěže.

Porota soutěže:

Odborná porota má 5 členů a jmenuje ji vyhlašovatel soutěže. V čele poroty stojí předseda volený při první společné schůzce poroty s organizátory.

Vyhlašovatel také jmenuje více porotců - náhradníků (nejlépe dalších 5) pro případ, že by se některý ze jmenovaných porotců nemohl zúčastnit hodnocení prací.

Z důvodu střetu zájmů nemůže být porotcem (nebo náhradníkem) jmenován zaměstnanec školy přihlášené do daného ročníku soutěže.

Za práci v porotě náleží porotci finanční odměna.

Informace k hodnocení soutěžních prací porotcům dodají pracovníci organizátora.

Předseda poroty napíše písemnou zprávu z hodnocení děl soutěže, která bude uveřejněna v katalogu malířských prací vydaném k danému ročníku soutěže.

Hodnocení soutěžních děl:

Porota hodnotí soutěžní malířská díla a navrhuje vyhlašovateli soutěže jejich ocenění. Soutěžní díla jsou porotě předkládána anonymně. Při hodnocení každý porotce disponuje celkem 30 body (za každou hodnocenou oblast 5 bodů), jež může maximálně jednomu dílu udělit.

Porotce u malířských děl hodnotí:

- a) zasazení do tématu dané kategorie
- b) originalitu, kreativitu, myšlenku
- c) rozsah užití dané techniky – malba barevnými jíly
- d) kvalitu práce s barevnými jíly a přírodním materiálem
- e) čistotu použitého materiálu – práce pouze s přírodními materiály
- f) celkový dojem

O konečném pořadí díla rozhoduje získaný počet bodů od všech porotců, čím vyšší počet bodů dílo obdrží, tím vyšší pozici v celkovém pořadí zaujme. V případě, že stejný počet bodů získá několik děl, je pořadí stanoveno v první fázi po vzájemné dohodě porotců. Pokud nedojde k dohodě porotců, rozhoduje ve druhé fázi o konečném pořadí předseda poroty.

Výsledky soutěže schvaluje vyhlášovatel, tj. Jihomoravský kraj.

Ocenění:

Ocenění vítězným kolektivům budou předána zástupci vyhlášovatele během slavnostního vyhlášení v Mikulčicích. V každé kategorii budou oceněna 3 díla.

Oceněními udělovanými nejlepším 3 dílům v každé kategorii jsou věcné ceny.

Organizátor soutěže oznámí v den vyhlášení také vítěze ceny publika - jedno dílo ze všech kategorií s největším počtem hlasů odevzdaných účastníky slavnostního vyhlášení.

Vyhlášovatel má právo udělit na návrh poroty čestná ocenění vybraným soutěžícím kolektivům.

Oceněná soutěžní malířská díla a případně další díla vybraná vyhlášovatelem nebo organizátorem soutěže budou publikována dle možností vyhlášovatele nebo organizátora soutěže. Všechna díla budou představena při slavnostním vyhlášení výsledků soutěže v Mikulčicích. Nejlepší díla budou vystavena v Brně a na dalších místech Jihomoravského kraje v rámci putovní výstavy. V případě zájmu škol přihlášených do soutěže může být putovní výstava po dohodě instalována v prostorách kterékoli z nich, popřípadě v prostorách jiných spřátelených subjektů.

Závěrečná ustanovení:

Proti rozhodnutí vyhlášovatele není odvolání.

Kontakt:

Podmínky soutěže, přihlášky do soutěže a přihlášky děl jsou k dispozici na adrese www.masaryk.info/slovanske-hradiste-mikulcice/489 / a na www.jmk.cz v sekci Soutěže a výzvy nebo Kultura a památky pod odkazem Soutěže pro děti a mládež.